

Še danes vlak planiški in nikoli več

Železniško gospodarstvo Ljubljana je kar naenkrat ugotovilo, da proga Jesenice - Rateče Planica ni rentabilna in da jo je treba ukiniti in s tem tudi demontirati progo. Pozneje je bilo ugotovljeno, da je bil tak izračun naročen z namenom, da se prevoz tudi dokončno ukine. Za preprečitev tega je bil na Jesenicah sklican posvetovalni sestanek z namenom, da se namera rušenja prepreči. Tega sestanka so se udeležili predstavniki Občine Jesenice, Železarne Jesenice in drugi zainteresirani. Sestanka se je udeležil tudi predstavnik Železniškega gospodarstva Ljubljana. Podal je analizo o stroških prevozov na tem odseku proge. Na koncu je predlagal, naj v nasprotnem primeru nosijo vse stroške na Jesenicah. Kljub močnemu nasprotovanju vseh drugih udeležencev sestanka je predstavnik ŽG Ljubljana vztrajal pri svojem predlogu – ukinitve prometa in demontaža proge v celoti. Na tiho je ostal odsek proge Jesenice – Hrušica in še danes je tako.

Hruščani nismo mirovali. Družbene organizacije in društva so se organizirali in pripravili poseben scenarij o prevozu zadnjega vlaka na progi Jesenice – Rateče–Planica. Z zadnjim vlakom z odhodom z Jesenic ob 18.30 uri smo se peljali skupaj s pihalno godbo in mnogimi krajanji na postajo Jesenice. S seboj smo imeli črno zastavo – žalni prapor, na konici pa 30 cm veliko črno mravljo. Ta je predstavljala generalnega direktorja slovenskih železnic tov. ing. Cirila Mravlje. To je dovolj zgovorno pričalo, kdo je v resnici bil iniciator in organizator ukinitve vlaka na tej relaciji in poznejšega rušenja proge.

Z ukinitvijo proge smo bili Hruščani, posebno železničarji, zelo prikrajšani oz. prizadeti. Poleg rednih vlakov na relaciji Jesenice – Planica so vozili posebni vlaki samo do Hrušice, imenovani personalzug ali tudi pok. Garnituro vlaka so sestavljali službeni voz (pakel voz) in dva vozova tretjega razreda. Vozil je zjutraj ob pol 8. uri, ob 12. uri, ob 17. uri in ob 19. uri. Ta vlak je bil namenjen predvsem zaposlenim na železnici in šolarjem. Otroci železničarjev so imeli brezplačne vozovnice, »temporerke« so se imenovale. K opoldanskemu vlakom so prinesle žene kosilo za svoje može. Stal je pol ure na Hrušici, tako da so nekateri pokosili kar v čakalnici; sicer pa so na Jesenicah odnesli svoje cekarje na delovno mesto – v pisarno. Z ukinitvijo proge so vse te prednosti žal odpadle.

Prevzel sem pobudo in organizacijo prevoza od Jesenic do Rateč in nazaj. Vseskozi sem kontaktiral z operativnim pomočnikom šefa postaje tov. Brunčkom. Bila sva dogovorjena glede časa vrnitve iz Rateč. To je bilo pomembno, da so bili vsi čuvaji proge – zapornic, pravočasno obveščeni o prevozu vlaka in zapori zapornic. Vlak je ustavljal na vseh postajališčih od Jesenic do Rateč. V Mojstrani, Martuljku in Kranjski Gori so godbeniki izstopili in zaigrali po en komad. Pri vsakem postanku je strojevodja zavijajoče piskal s parno piščalko in tako naznanjal prihod in odhod vlaka. V Ratečah

smo se zadržali dalj časa s kratkim govorom in igranjem godbe. Mnogo vaščanov nas je prišlo pozdravit. Postaja milice Jesenice je za spremstvo določila miličnika Tončka Kovača, ki ni imel nikakršnega dela z nami. Iz gostilne sem prinesel 2 l črnega vina, namenjenega godbenikom. Prijetno smo se zabavali. Neopazno je pristopil komandir postaje milice Rateče –Planica in po nekem nesporazumu aretiraj Petra Simonetiča ter ga spremljal v smeri postaje milice Rateče - Planica. Ko sem to opazil, sem takoj protestiral in Petra odvedel proč rekoč, če je kaj narobe, aretiraj mene, ker sem jaz odgovoren za celotno stanje. Obmolčal je, ker je vedel, da ga poznam in v kakšnem stanju je bil tudi sam. Tako smo se po najavi ob 1.30 vrnili na Hrušico oziroma na Jesenice. Vlak je končal svojo zadnjo vožnjo Jesenice - Rateče Planica 31. marca 1966.

Planiški vlak na zadnji vožnji 31.3.1966
(Last J. Palčič)